

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 16 Temmuz 2014
Sayı: 26959

49895

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda ifade edilen sorularımın Kalkınma Bakanı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
Saygılarımla.

Faik ÖZTRAK
Tekirdağ Milletvekili

Bilindiği üzere TÜİK 2014 Şubat dönemiyle birlikte Avrupa Birliği kriterlerini gerekçe göstererek, Hane halkı işgücü araştırmasında yeni düzenlemeler gerçekleştirmiştir. Bunlar;

- (i) Hane halkı işgücü anketinin yılın her haftasında uygulanması,
- (ii) Örneklem tasarımı ve değişmesi,
- (iii) Yeni idari bölünüşün temel alınması,
- (iv) Tahminlerde yeni nüfus projeksiyonlarının kullanılması,
- (v) İşsizlik kriterinde kullanılan iş arama süresinin değiştirilmesidir.

TÜİK' in yaptığı bu değişikliklerle eski işgücü ve istihdam serileriyle yeni seriler arasındaki bağ kopmuş ve bu seriler arasında karşılaştırma yapma imkanı ortadan kalkmıştır. TÜİK 15 Mayıs 2014 tarihinde yayımladığı duyuruda seriler arasındaki farklılaşmanın ne ölçüde ve ne şekilde olacağını öngörmek ve işgücü serilerinde kullanıcılara karşılaştırılabilir veri sunmak amacıyla “2013 yılı boyunca mevcut hane halkı işgücü anketi ile eş zamanlı 52 haftanın referans dönemi olarak alındığı bir pilot çalışma yapıldığını” kamuoyuna açıklamıştır. TÜİK pilot uygulamadan elde edilen sonuçları kullanarak, temel işgücü

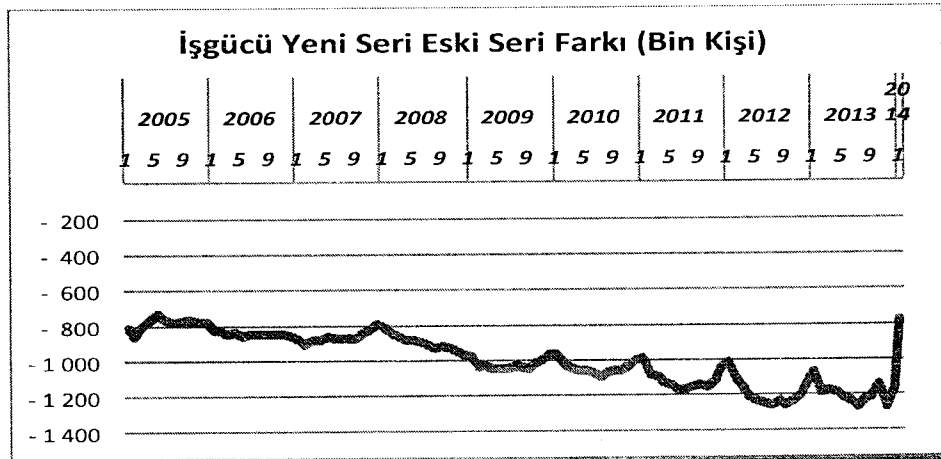
göstergelerine ilişkin zaman serilerini 2005 yılı Ocak ayına kadar revize ettiğini yine kamuoyuyla paylaşmıştır. TÜİK'in bu çerçevede revize ettiği temel işgücü göstergeleri; işgücü, işsiz, işgücüne katılma oranı, istihdam oranı, işsizlik oranı, tarım dışı işsizlik oranı, genç nüfusta işsizlik oranı, işgücüne dahil olmayan nüfus ile tarım, sanayi, inşaat ve hizmet sektöründe çalışanlardır.

Bununla birlikte TÜİK istihdamın alt sektörlere dağılımını kamuoyuyla paylaşmamaktadır. Bu nedenle gerek sanayinin gerekse istihdama önemli katkı sağlayan hizmet sektörünün alt sektörlerindeki istihdam gelişmeleri artık takip edilemez hale gelmiştir.

Yine bu kapsamda “işgücüne dahil olmayan nüfusun işgücüne dahil olmama nedenleri”, “esas işlerinden dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna dahil olmayan nüfus” gibi önemli veriler de geriye doğru revize edilmemiştir. TÜİK, 2013'den itibaren eş zamanlı bir anket çalışması yaptı ise en azından bu önemli işgücü ve istihdam serilerinin de TÜİK'in elinde olması ve kamuoyu ile paylaşılması gerekir.

Yine yeni nüfus projeksiyonlarına göre işgücü ve istihdam serilerini oluşturduğunu söyleyen TÜİK' in bu kapsamda “yeni kurumsal olmayan nüfus” serilerini de işgücü ve istihdam serileri ile beraber kamuoyuyla paylaşması gerekirken, bunu paylaşmamaktadır.

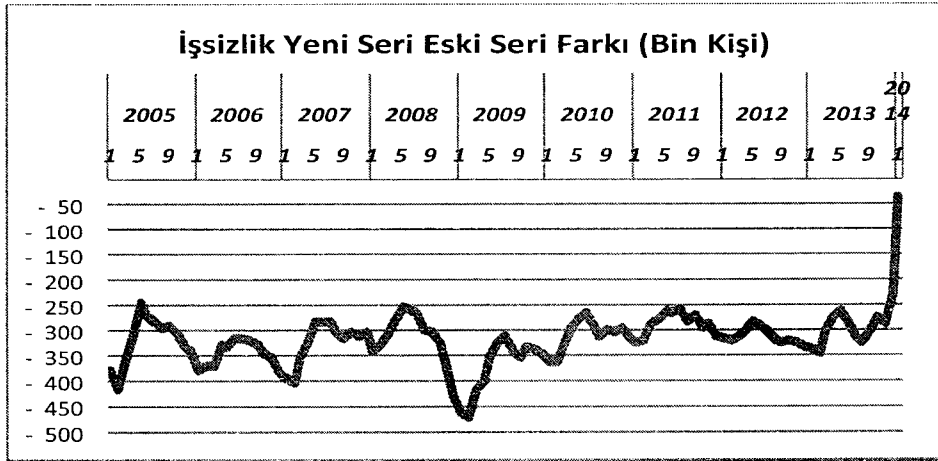
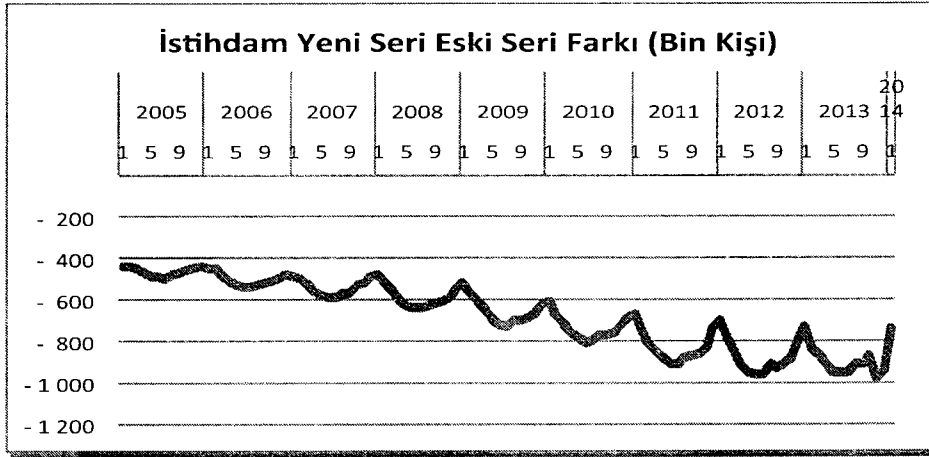
Bu hususlara ilave olarak TÜİK'in yaptığı revizyonlarda da açıklamaya muhtaç noktaların bulunduğu dikkati çekmektedir. Bu çerçevede geriye doğru yapılan düzeltmede özellikle işgücü rakamlarında oldukça radikal bir revizyon olduğu ve işgücünün yeni seride ciddi şekilde aşağıya çekildiği görülmektedir. Yeni seride istihdam rakamları da eski seriye göre daha düşüktür. Ancak yapılan revizyonda işgücündeki düşüş, istihdamdaki düşüşe göre çok daha fazla olduğu için yeni seride işsiz sayısının (işgücü-istihdam) eski seriye göre, sistematik olarak daha düşük tahmin edildiği anlaşılmaktadır.

Kaynak: TÜİK

Nitekim yeni seride işgücünün, eski seriye göre, ortalama 1 milyon kişi civarında daha düşük tahmin edildiği dikkati çekmektedir. Bununla birlikte eski ve yeni serinin birlikte yayımlandığı son ay olan Ocak ayında bu eğilimdeki radikal değişme dikkat çekicidir. Ocak'ta işgücü için yeni ve eski seri arasında fark birden bire 775 bine gerilemiştir. Yani tek bir ayda iki seri arasındaki fark ortalamaya göre 225 bin kişi birden kapanmıştır.

Aynı ayda revize istihdam da eskisine göre 738 bin kişi düşünce, yeni seride 2005-2013 arasında ortalama 319 bin civarında daha düşük tahmin edilen işsiz sayısı Ocak ayında birden bire 38 bin kişiye gerilemiştir.

Kaynak: TÜİK

Ocak ayına mahsus bu olağanüstülüğün nedeni izaha muhtaçtır. Ortaya çıkan bu tablo TÜİK'in işsizlik rakamlarında tepki çekmemek için böyle ayarlama yaptığı konusunda kuşkuları artırmaktadır. TÜİK, hem Ocak ayındaki bu garip durum, hem de tüm revize rakamlarla eski seri arasındaki sapmanın sistematik olarak aynı yönde olması konusunda bir açıklama yapmak zorundadır.

Bu çerçevede;

- 1) TÜİK sanayi ve hizmetlerin alt sektörleri başta olmak üzere alt sektörlerle göre istihdam serilerini neden kamuoyu ile paylaşmamaktadır? Bu bilgiler ilerleyen günlerde kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 2) İşgücüne dahil olmayan nüfusun işgücüne dahil olmama nedenleri, esas işlerinden dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna dahil olmayanlar gibi önemli bilgiler içeren seriler en azından neden 2013 yılına kadar revize edilmemiştir? 2013 başından itibaren eski ve yeni seriye ait eş anlı anket çalışması yapıldıysa bu bilgilerin TÜİK'in elinde olması gerekmez mi?
- 3) Yeni ankette işgücü, istihdam ve işsizlik serilerinin sistematik olarak daha düşük tahmin edilmesinin gerekçesi nedir?
- 4) Eski ve yeni serinin son kez birlikte yayımlandığı Ocak ayında işgücü ve işsizlik serileri arasındaki farkın tek bir ayda aniden kapanmasının nedeni nedir?